

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ט"ז ניסן תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות מא
דף היומי בהלכה: מסימן י"ב אמצע סעיף א' "ולרבינו תם" עד תחילת סימן י"ג.
מוסר: חפץ חיים - כלל ז' אות ג' עד אות ה' .
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פתיחה 'ומתועלת הבטחון בה' בענין התורה' עד פרק ב' 'וכאשר נחקור'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

ציק חתום מה'חפץ חיים' בביאור הלכה סימן רמ"ו | בא' דחווה"מ הגיע הגוי וביקש לקבל את כל
החמץ שקנה | לא זוכרים אם אמרתם מוריד הטל או מוריד הגשם - מה תעשו? | 2381

הסיפור היומי

האורה שם לב למבע פני העגמומי ומתעניין מה
אירע. אני מספר לו על כלי המטבח העתיקים שאינני
רואה כיצד ניתן להכשיר אותם. פניו אורו, ועם חיוך
ענק הוא שואל: "ולמה שלא תקנו חדש וזהו?"

הרב ישראל פישר שליט"א, מעסקני הקהילה היהודית בבודפשט, מספר על יד ההשגחה
שסייעה להם לארח מאות פליטים מאוקראינה ליל הסדר | מגזין 'במה'

בליבי ההחלטה, שאנו לא נכשירים. מסרתי לאבא שבשמים בקשה
פשוטה מיהודי הכי פשוט שבעולם: אבא, תן לילדים פסח כשר
למהדרין, שבישולם יהיה בישול בכלים של בני מלכים...
הדמעה רותחת וזולגת, העין מתחננת, למען אחינו בני ישראל
הנתונים בצרה ובשביה בפליטות אומללה. עשה למען... ואני יוצא
לשאוף אוויר נקי, לקחת פסק זמן מריח החומצות שהמטבח מלא
בהם בניסיון לנקות למהדרין...

מולי עובר יהודי יקר שהגיע מקערסטי, בטוח שימצא פה
משהו קל לאכול, לפני המשך דרכו לארה"ב... והוא נתקל בי,
שואל: יש משהו לאכול? תוך כדי הדברים הוא שם לב למבע פני
העגמומי ועולה במדרגות להביע התעניינות...

אין מה לאכול, אני משיב לו ראשונה... המטבח סגור לרגל
הניקיון. ומיד ירה את השאלה החוזרת: מדוע פניך נפולות? ואני
משתפו בבחינת דאגה בלב איש שיחנה...
אורו פניו עם חיוך ענק, הוא פונה אלי ושואל: ולמה שלא

מלחמת אוקראינה רוסיה המוזרה, שאף אדם שפוי לא הצליח
להסביר לי מדוע פרצה ולמה, מה מטרת הצורך הרוסי והאירועים
כולם. סיפורי ההצלה המופלאים שאנו חיים אותם פה, יום יום
ושעה שעה, הם בגדר ניסי השם יתברך במלוא עוזו.

המלחמה הזו הביאה בכנפיה אתגרים אדירים. מכמות זעומה
של 100 קילו מצות שמורה מהודרות בתכלית (ועוד 500 קילו
מצות רגילות לעמך ישראל), אנו נדרשים בבת אחת לספק מצות
שמורה מהודרות ל-8,000 יהודים אוכלי כשר למהדרין. פער
שכמעט ולא ניתן להשלים בדרך הטבע. מטבח שבתכנית האב
היה אמור להיסגר לפסח, נפתח בסערה כשאנו נדרשים להכשיר
מטבח לרמת כשרות מהודרת להסעדת מאות רבות של יהודים
שמסרו ומוסרים נפשם על פסח שמור למהדרין.

באתי למטבח, והכלים המשומשים העתיקים החשיכו את
עיני, תרתי משמע. אני עומד ולא מצליח לסדר את מחשבותיי,
איך מתמודדים עם כלים אלה להכשירים לפסח? ותוך כדי גמלה

תקנו חדש וזהו?

לך תסביר לו שהקהילה שלנו חיה חיים הישרדותיים, כשעל המצב הכלכלי הנואש נוסף עול אירוח משפחות פליטים מרובות ילדים, כשאף אחד לא עושה חשבון כלכלי של כדאיות... אבל הסברתי. במבט מבויש ועיניים כושלות. הוא בטבעיות, מודיע לי שכל ההוצאה משולמת לעילוי נשמת ר' ישעיה ב"ר משה...

אשרי העם שככה לו, אשרי העם שהשם אלוקיו! בורא העולם לא מותיר את בניו אהוביו מבלי פתרון - ובדרך שהאדם רוצה לילך, מולכים אותם. אותם יהודים שבעיקשות סחבו איתם מעט מטלטלים, אך במעט הזה היה צרור חבילה של מצות, הם היהודים שיביאו לנו את הגאולה השלימה שנראה ונזכה לראותה במהרה בימינו.

(במה)

הסיפור היומי

"ביום הראשון של חול המועד הגיע אלינו הנכרי והפתיע אותנו בבקשתו לקבל לידי את החמץ שנמכר לו. אמרנו לו שאנו נכונים לכך, אך כפי שסוכם במהלך המכירה, עליו לשלם את כל הכסף על כך"

מה עמד מאחורי הדרישה המפתיעה של הגוי? | מעשה מיוחד עם סיום מדהים שסיפר הגאון הגדול רבי משה שטרנבוך שליט"א

הזו מוטעית, וכי היהודים מוכרים את חמצם בלב שלם, גם במחיר הפסד, וכי הם יעשו הכל כדי לא להיכשל חלילה באיסור 'בל יראה ובל ימצא'. הבעל, שלא השלים עם דעת אשתו, החליט להעמיד אותנו בניסיון ולראות מי הצודק בויכוח הזה. משחזר לביתו, פנה ואמר לרעייתו כי הצדק עמה, וכי נצחה אותו בויכוח שניטש ביניהם.

לאחר שנוכח במסירות הנפש של בני הקהילה, וראה כיצד הם נחושים לקיים את מצוות התורה כהלכה, יצא הנוכרי מכליו מרוב התפעלות. הוא גמר אומר בנפשו להתגייר על אתר, ואמר לנוות ביתו, שאם בני העם היהודי הם עקרוניים ונעלים כל כך, הוא מבקש להיות חלק מהם.

ללא שהות הוא חזר אלינו, והביע רצונו להתגייר עוד באותו יום... על אף שלמעשה היה הגוי בקי במצוות ובדינים, כמתחייב בדיני גרות, הבהרנו לחברי בית הדין כי איננו יכולים לגייר, ולו מהסיבה הפשוטה שהחמץ שנמכר לו יהפוך לאסור ברגע שיתגייר... דחינו אותו לאחר הפסח, ואז הצטרף אל חיק העם היהודי. מי כעמך ישראל.

אנו רואים מכך, כי כאשר מכירת החמץ נעשית כדת וכדין, והציבור מקפיד על כל הלכותיה ללא סייג, זה גורם קידוש השם! (מרוה לצמא, פסח תשע"ה)

כאשר כיהנתי כראש בית הדין בדרום אפריקה וכרב הקהילה, מכרנו בערב הפסח, כנהוג, את החמץ של אנשי הקהילה לאחד הנכרים. ביום הראשון של חול המועד הגיע אלינו הנוכרי, והפתיע אותנו בדרישתו; הוא ביקש לקבל לידי את החמץ שנמכר לו בערב החג... הבעת פניו הוכיחה, לכאורה, כי הוא רציני ולא חומד לצון. אמרנו לו שאנו נכונים לכך, אך כפי שסוכם במהלך המכירה, עליו לשלם את כל הכסף על כך. מכיוון שהקונה לא התכוון באמת להוציא מכספו ולשלם, הוא נסוג והלך לדרכו... אבל בכך לא תם העניין. הנוכרי ניגש לכמה מחברי הקהילה ודרש את החמץ. הללו הופתעו מהבקשה החריגה, אבל ברור שלא היה בדעתם לערער על כך. הם אמרו לו שהוא רשאי לגשת לארון שבו מוצרי החמץ, ולקחת כמויות נפשו, אבל כמובן בתמורה לתשלום. הלה הוציא מכיסו חופן מצלצלים והניח על שולחנם. לאחר מכן הלך, שלף משקאות חריפים שהנם חמץ וכיצא באלו ונטלם עמו.

התברר כי רעייתו של הנוכרי הייתה יהודייה מתבוללת, לדאבון לב, ולמרות זאת, היא עצמה מכרה לבעלה הגוי את החמץ שלה לפני הפסח... הבעל טען באוזניה, בשיחה שגלגלו על אודות טיב מכירת החמץ, כי לדעתו כל הסכם המכירה אינו יותר מאשר "משחק" והעמדת פנים, והיהודים אינם באמת רציניים ככוונתם למכור את החמץ לגוי. האשה טענה מנגד כי החשיבה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אף אחד לא יכול להסביר את הדבר הזה. מה קרה פה? האם אנשים פשוט חיכו עד עכשיו ולא קנו כלום? ואיך זה שכולם החליטו לפנות דווקא לחנות הזו? יש לזה רק הסבר אחד...

צ'ק חתום מה'חפץ חיים' בביאור הלכה סימן רמ"ו

פעמי בזמן כזה, זה כמו לגנוז את הרעשן לפני קריאת המגילה. איך אפשר בדיוק עכשיו לסגור את החנות?

כשנכנסתי, פניתי לר' שמואל: אני רואה שסגרת את החנות בשבוע הכי עמוס בשנה. הרי אפשר לשאול רבנים מה לעשות, ויש עצות איך להסתדר, לדוגמה להקנות את החנות לאדם אחר, שהוא יהיה בעל הבית. חוץ מזה, הרי השכנים צריכים את הכלים לפורים, ומה הם יעשו?

ר' שמואל לא התרגש מהרעיון. "אבא שלי לא היה מחפש עצות מהסוג שאתה מדבר עליו. הוא היה עושה כל דבר על פי הלכה, בלי לחפש קולות. הוא קיים 'תמים' תהיה עם ה' אלוקיך', ואני משתדל גם כן לקיים הכול בפשטות".

ומה יהיה עם השירות לציבור? שאלתי את ר' שמואל. "הציבור יסתדר מצוין. במרחק כמה מטרים ממני יש חנות נוספת של חד פעמי, ובעליה בוודאי ישמחו למכור לאנשים מה שהם צריכים. כולם מסודרים ואין שום בעיה".

התבוננתי בו וחשבתי שזאת הנחמה הגדולה ביותר אחרי פטירת אבא צדיק, שהוא מניח אחריו בן כזה שהולך בדרכו, ומקיים בפשטות ובשלמות "תמים תהיה עם ה' אלוקיך". ביקשתי, אם אפשר שיביאו ספר משנה ברורה חלק ג', כדי לעודד ולחזק את ר' שמואל במילה טובה.

בסימן רמ"ו עוסקים בדיני השאלה והשכרה לגוי בשבת. לדוגמה: ליהודי יש בהמה, והוא משכיר את הבהמה לגוי, שהוא יעבוד בה לצרכיו ביום השבת. וכן ישראל וגוי ששותפים בבהמה. שם מבוארות כל מיני עצות איך להסתדר עם זה, ומופיעים עוד כל מיני פרטים שכמעט ואינם נוגעים למעשה בימינו. אלא שהחפץ חיים כותב בסוף הסימן, ב'ביאור הלכה': "והבוטח בה' ומקיים רצון התורה ד'למען ינוח שורך וחמורך וגו'" כפשטיה, ואינו עושה שום תחבולות לעניין שבת, אשריו, ובוודאי הקב"ה ייתן לו עבור זה הצלחה בנכסיו בששת ימי המעשה".

הרי לנו צ'ק חתום מהכהן הגדול, החפץ חיים, שמבטיח שיהודי שמקיים הלכה כפשוטה בלי למצוא כל מיני עצות להתחמק מזה, תהיה לו הצלחה.

בהמשך גם שאלתי את קרוב משפחתי, המו"צ הגאון ר' זאב דייטש שליט"א, שהוא בקי עצום בכל חלקי המשנה ברורה, אם יש עוד מקום כזה, והוא אמר לי שזהו המקום היחיד בהלכה, שהח"ח כותב בוודאות ברכת הצלחה בפרנסה. אמנם אין ללמוד

אחרי תפילות ממושכות בהן ציפינו לישועה בנושא הפרנסה, קיבלה אשתי עבודה מצוינת. בראיון הקבלה אמרו לה שלא תצטרך לעבוד בחגים ובחול המועד; אולם למעשה, כאשר חג הסוכות הגיע, אמרו לה שאין ברירה. היא חייבת לעבוד בחול המועד, כי גלגל העסקים אינו שובת אז. המכירות ממשיכות להתגלגל והיא צריכה גם בימים אלו להמשיך ולהביא עסקים להתקשרות עם החברה.

אשתי שאלה לדעתי, ואני אמרתי שמכיוון שאין זה דבר האבד, אין כל היתר לעבוד בחול המועד. שתישאר בבית ותחוג עמנו את החג בצל האמונה. בכל מקרה, מה שצריך להגיע לנו - יגיע, ומה שלא - לא יגיע.

היא התגברה ונשארה בבית. לאחר יו"ט, באסרו חג של סוכות היא יוצאת לעבודה, ובסוף היום בשעה ארבע היא מתקשרת אלי אחוזת התפעלות. בדרך כלל, כדי להביא עסק לחברה, יש לעבוד כיומיים עד שהעניינים באים לידי גמר. והנה כעת, ביום אחד היא הביאה חמישה עסקים! על כל עסק היא מקבלת בונוס נאה, וחמישה בונוסים זה יותר ממה שהיתה יכולה להשיג, לו היתה עובדת בחול המועד.

התחזקנו יחדיו במסקנה הכה פשוטה - אין אדם שומע לי ומפסיד.

וסיפור נוסף על יהודי שקיים את ההלכה בלי חכמות והשבית את עסקיו, וזכה לברכה מיוחדת שלא כדרך הטבע. מספר בעל המעשה:

ביום חמישי פרשת צו, ז' באדר ב' תשפ"ב, הכריזו בירושלים על פטירתו של האי גברא יקירא, נפש נקי וצדיק, הרה"ח ר' יוסף וואלבערג זצ"ל, מזקני וחשובי תולדות אהרן. במודעות כתבו עליו הרבה מעלות נשגבות. מכיוון שהבן שלו גר בשכנות אלי, הלכתי לנחם.

בבעלותו של הבן יש חנות למוצרי חד פעמי, ובימים אלו של ערב פורים תלוי היה עליה שלט, שהחנות סגורה. תושבי השכונה תמחו על הדבר, שכן השבוע הזה נפל בדיוק בשבוע של ערב פורים. זהו הזמן שבעלי העסקים מחכים ומייחלים לו, למלא בו את כל הקופה. חנות של חד פעמי בערב פורים, היא אחת החנויות המבוקשות ביותר בתקופה הזאת. לסגור חנות של חד

מחוץ לדרך הטבע! גם אני עוסק במוצרי חד פעמי, ואני מוכר לומר לך שהיום של תענית אסתר הוא היום החלש ביותר במכירות. אנשים קונים הכול קודם לכן, כדי להביא משלוחי מנות למלמדים ולמורות במסיבות פורים. רוב האנשים מתארגנים מוקדם מספיק, ובתענית אסתר באים רק לקנות פריט כלשהו שחסר. אין כבר קניות גדולות אז, ואתה אומר שהוא כיסה ביום הזה את כל השבוע... פלאי פלאים!"

עתה כבר היתה לי יופי של התאמה בין סימן רמ"ו, לשיעור רמ"ו בשער הביטחון, ובו הברכה הגדולה לפרנסה. סיפתי את הסיפור בקו, והנה, בהמשך היום ניגש אלי הרה"ח ר' מנחם שווארץ: "אני עד שהסיפור שסיפרת נכון. בביתי היו חסרים כמה כלים חד פעמיים, והתבקשתי להשלים את המלאי. ירדתי לחנות לקנות את הפריטים הנדרשים, וראיתי שיש שם תור ארוך שמגיע עד מחוץ לחנות, כאילו מחלקים שם בחינם. מכיוון שכך המשכתי לדרכי, בתקווה שבעוד כמה שעות יתפנה התור ואוכל לערוך את הקניה במהירות. מה השתוממתי לראות, כאשר חזרתי לחנות, וראיתי שהתור גדל עוד יותר!"

אף אחד לא יכול להסביר את הדבר הזה. מה קרה פה? האם אנשים פשוט חיכו ולא קנו כלום? האם הגיע צורך גדול וחדש לכל כך הרבה משפחות? ואיך זה שכולם החליטו לפנות דווקא לחנות הזו? אין לזה שום הסבר, רק זה: מי שאינו עושה שום תחבולות ומקיים רצון התורה קב"ה מזמין לו עבור זה הצלחה בנכסיו.

(גיליון השגחה פרטית)

עם האבל, אבל דברי חיזוק מותר לומר. אמרתי לר' שמואל: תראה מה שה' משנה ברורה' כותב למי שמקיים את ההלכה בתמימות, שה' יזמין לו פרנסתו ברווח! בוודאי גם אתה, שהנך מקיים את ההלכה בלי תחבולות, תקבל פרנסה טובה גם בשבוע הזה.

במוצאי תענית אסתר, כאשר בירושלים עדיין יש שקט, כי הפורים שלנו הוא רק למחרת, נכנסתי להתפלל מעריב בשטיבלאך בשכונת בית ישראל. והנה בהשגחה מופלאה, התפללתי באותו מניין עם ר' שמואל.

אחרי התפילה הוא ניגש אלי ואמר: חשבתי עליך. דע לך שהבטחתו של החפץ חיים התקיימה בי להפליא. היום, יום תענית אסתר, קמנו מהשבעה ופתחתי שוב את החנות. לפני שהגעתי למעריב סגרתי קופה וגיליתי שההכנסות של היום הזה, כיסו לי את כל השבוע האחרון שבו החנות היתה סגורה. היו פה הכנסות של שבוע שלם!

התרגשתי מאוד לשמוע זאת, ואני מודה על האמת: "רבות מחשבות בלב איש", בשעתו, כשאמרתי לו את הדברים הנ"ל חשבתי לעצמי, שבעוד חודש בחול המועד פסח בוודאי יאמר לי ר' שמואל, שבערב פסח היתה לו ברכה בחנות גם בעבור ערב פורים, ואז יהיה כאן סיפור יפה. אך "ועצת ה' היא תקום", ומן השמים אומרים אחרת. לחכות חודש לברכת ה' - בו ביום חלה הברכה!

בדרך הביתה פגשתי יהודי וסיפרתי לו על החנות של ר' שמואל.

"מה אתה אומר?" התרגש הלה עוד יותר ממני. "זה ממש

מוריד הטל

תוך כדי תפילת 'שמונה עשרה', קצת לפני 'מחיה המתים', אתם לא יודעים אם הזכרתם 'מוריד הטל' או 'מוריד הגשם', כיצד תנהגו?

כל מה שצריך לדעת על 'משיב הרוח' ו'מוריד הטל'

חזר בו תוכ"ד

אמר "מוריד הגשם", ותוכ"ד חזר ואמר "מוריד הטל" יש סוברים שיצא, וכעין שמצינו בכל מקום שמהני חזרה תוכ"ד (הגרי"ש אלישיב זצ"ל), ויש סוברים שלא יצא, ועדיין צריך לחזור לראש הברכה, דהוי כאילו הזכיר שניהם (שו"ת "שבט הלוי" ח"ו תש"ט ז.ו. ולא דמי לדברי "ביאור הלכה" סי' קי"ז ס"ג בשם "חיי אדם", דשאלה שאני עי"ש).

מסופק מה אמר

אם מסתפק איזה נוסח אמר "מוריד הטל" או "מוריד הגשם", אם הוא תוך ל' יום, חזקה שאמר "מוריד הגשם" וצריך לחזור

מתי מתחילים

יום א' של פסח, נוהגין בארץ ישראל לומר "מוריד הטל" במקום "משיב הרוח ומוריד הגשם" ובחול"ל בני אשכנז לא מזכירין טל, וממשיכים מיד "מכלכל חיים".

טעה ואמר "מוריד הגשם"

אם טעה ואמר "מוריד הגשם", אם נזכר לפני שסיים ברכת "מחיה המתים", חוזר לתחילת הברכה, ואם נזכר לאחר שסיים הברכה, יחזור לתחילת שמו"ע, מכיוון שג' ברכות ראשונות נחשבים כברכה אחת (שו"ע ס' קי"ד ס"ד). ואם אמר רק "ברוך אתה ד'" יאמר "למדני חוקיך" ויחזור ל"אתה גבור" (משנ"ב ס' קי"ד).

יחזור, אך אם אפשר לו יתפלל בתורת נדבה ויתנה (שו"ת "רב פעלים" או"ח ח"ב תש' י"ז).

אמירת "ותן ברכה" בשבת

מותר גם בשבת להרגיל עצמו ע"י אמירת תשעים פעמים "ותן ברכה", דהרי מלמד עצמו איך להתפלל, ואין בזה איסור הכנה (הגרש"ז אויערבך זצ"ל והגר"נ קרליץ שליט"א).

(מים חיים)

ולהתפלל. וכן אם נזכר לאחר שעבר אותו זמן תפילה, צריך להתפלל בתפילה הבאה תפילת תשלומין.

ואם הסתפק לאחר שעברו ל' יום או לאחר שאמר תשעים פעם "מחיה מתים אתה רב להושיע מוריד הטל", חזקה עליו שכבר התרגל לנוסח החדש, ואין צריך לחזור.

מסופק אם הורגל

ואם גם לאחר ל' יום או לאחר שאמר תשעים פעם עדיין מרגיש שלא התרגל לגמרי, אמרינן בזה ספק ברכות להקל, ולא

ענינא דיומא - חול המועד

האם מותר להקליד במחשב? עד איזה גיל מותר לילדים לצייר? ומדוע החזיק החזו"א עט בכיסו בחול המועד

קיצור הלכות חול המועד - הלכה למעשה מאת הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

ניקוי כתם: מותר, לא בניקוי כללי, אלא בהשריה במים ומעט סבון, ובפרט בכתם שאם לא ינוקה, קשה יהיה בכלל לנקותו. גיהוץ - בבגד שרוצים ללבוש במועד והוא מקומט, מותר לגהץ באופן שטחי רק לפשט הקמטים (בלא שימוש באדים - שמענו מהגח"פ שיינברג זצ"ל).

תספורת וגילוח: אסורים. יש מתירים חלאק'ה בזמנה. קציצת ציפורניים: לבני ספרד מותר כרגיל. לבני אשכנז - רק אם קצצו לפני המועד, אא"כ היו טרודים הרבה ושכחו. ובכל אופן, מותר בשינוי, ביד או בפה, או לצורך מצווה.

קניות בגדים כלים ונעליים: מותרים לצורך המועד (אפילו כדי לתת מתנה), או כשזה "דבר האבד", היינו מכירה זולה עכשווית או כשלא ימצא אחר המועד. וכן כשנמצאים רק במועד, במקום שהדבר מצוי לקניה.

כתיבה: אסורה. אא"כ לצורך מצוה (פרסום שיעורים, השבת אבדה וכדומה), או ל"דבר האבד" (רשימה לקניות, מספר טלפון גורלי, מרשם רפואי וכדומה), וזה מותר בלא שינוי. ושמעתי מהגר"ק כהנא זצ"ל שראה עט בכיסו של מרן החזו"א בחול המועד, ולשאלתו ענה מרן: "אם אשמע על חולה ר"ל או יולדת שצריך להתפלל לשלום, שאוכל מיד לרשום השם".

שימוש במחשב (חסום) שנבדק לפסח: אסור להוציא במדפסת, אא"כ לצרכי מצוה או רבים או דבר אבד. הקלדת חומר - רק לשמירה זמנית (בדיסק-און-קי) ולא לתוך החומרה (הארד דיסק), משום שזה כבונה (דעת הגרש"ז אויערבך והגר"ש ואזנר זצ"ל). שליחת דואר אלקטרוני - מותרת (אותיות פורחות באוויר). ציור ומלאכות: מותרים רק לילדים עד גיל שמונה, ובפרט אם מחמת השעמום עלולים להשתובב חסרי מעש.

שולחן ערוך תקכ"ט: "מים שבין ראשון לשביעי של פסח וכו' הם הנקראים חולו של מועד וכו' וחייבים בשמחה, כנאמר: ושמחת בחגיך אתה ובנך ובתך וגו' (דברים טז יט) ושמחה זו מצות עשה מן התורה".

חייבים לכבד את חולו של מועד בכסות נקיה ולא ינהג כמנהג של חול. לבאה"ט בשם המהרי"ל והחיי אדם (קו, א) - יש ללבוש בגדי שבת ויום טוב. אמנם, במשנ"ב (תקכ"ט ובתרט"ד, ט) כתב שעכ"פ שיהיו חגיגיים יותר משל יום חול (גם בטוילים ומסלולים). ובמשנה אבות (ג, יא) שנינו: "המבזה את המועדות, אין לו חלק בעולם הבא", ופי' בבאר היטב (שם) דהיינו: שמתנהג ומתלבש בהם כבימות החול. "ותהיה מפה פרוסה על השולחן כל ימי החג" (ערוה"ש וכף החיים שם).

תפירה רקמה וסריגה - אסורים. תיקון (-כפתור שנתלש, מכפלת שנשרה או קרע) - כשזקוקים לבגד במועד, מותרים (אפילו יש בגד אחר). ובת ואשה תתפורנה בשינוי ("כשיני הכלב", תפר יוצא ותפר נכנס, תפירה לא סימטרית), שלא תהיה "מלאכת אומן".

כיבוס - מן הדין אסור, אפילו לצורך יו"ט אחרון, ואפילו ע"י נוכרי. כיבוס המותר: בגדי קטנים וזקנים או סיעודיים המלכלכים תדיר, ואפילו במכונה, ומותר לתלות בגדי הקטנים בפרהסייה (דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל). הערת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל: עבור קטנים המלכלכים מותר לכבס, אפילו רוצים בגד נאה יותר, והנוסעים, אינם צריכים לקחת מביתם הרבה בגדים לצורך הקטנים כשיש בזה טורח, כדי שלא יצטרכו לכבס. לגדולים: כשנגמר כל המלאי, מותר לכבס גרביים, וכנראה גם לבנים, מטפחות ידיים ומגבות מטבח - לפי הצורך בדיוק, ולתלות בצנעה.

מלאכות המותרות במועד

פנוי. מותר חיתוך נייר טואלט, צרכי הגוף. ניקוי הבית, כל הנוגע להיגיינה. שמרטפות [בייבי סטינג] - מותרת, ככל צרכי הגוף, אבל כיון שאסור ליהנות משכר עבודת המועד - יש להשתמש בחלק מהתשלום להוצאות החג.

עליה לרגל בזמן הזה

בשו"ת הרשב"ץ (ח"ג, כא): גם בזמן הזה קיימת כעין מצות עליה לרגל, שאף לאחר החורבן, מכל מקום קדושת המקדש וירושלים קיימת לעולם, ואף לאחר החורבן היו עולים ממצרים ושאר ארצות לחונן מקום מקדשינו.

רמז לדבר, במדרש שיר השירים פרק א': "עינייך כיונים" - מה יונה זו אע"פ שאתה נוטל גוזלה מתחתיה - אינה מנחת שובכה לעולם, כך ישראל, אע"פ שחרב בית המקדש לא בטלו ג' רגלים בשנה. על כן, יש המשתדלים לבוא אל פני שריד בית מקדשנו ואומרים: "ומפני חטאינו גלינו מארצנו וכו'" ו"אבינו אב הרחמן בנה ביתך כבתחילה וכו' והעלינו לתוכה ושמחנו בבניינה" וכו', ואומרים שיר המעלות וגו' עומדות היו רגלינו בשערייך ירושלים וגו'.

א. צרכי המועד - במעשה הדיוט, מותרת נגינה, וכשפקע מיתר מותר לתקן במעשה הדיוט ולא ע"י תקן מקצועי. צילום והקלטה - מותרים (מבלי לפתח התמונה). תיקון תקר (פנצ'ר) - מותר לצורך המועד, אבל לא תיקון הגלגל החילופי, ה"ספייר" (מעשה אומן). אין לתקן אופניים, אלא אם נחוצים לצורך קניית אוכל.

ב. צרכי רבים - תיקון כבישים, חשמל, מים, מעלית בבניין רב קומות.

ג. צרכי אוכל נפש - כולל תיקון מקרר, כיריים.

ד. דבר אבד - כשייגרם הפסד (אפילו ספק הפסד), השקיית עציץ וגינה בימי שרב.

ה. פועל שאין לו מה שיאכל (אפילו זקוק לשלם חובות ואם לא יעבוד יחסר לו להוצאות החג). אמנם, יתכן שלעניין חוה"מ פסח, כיון שיש לו כבר מצות (מחלוקת קימחא דפיסחא) אינו בגדר "פועל שאין לו מה שיאכל" (ראה שער הציון תקמ"ב א עפ"י המג"א).

כל צרכי בריאות הגוף וצרכיו - מותרים, כגון טיפולים רפואיים, בדיקות חיוניות, אך לא לכוון למועד רק משום שכעת יש זמן

ענינא דיומא - מנהגים

הקראים נהגו לברך על אכילת מצה בכל ימי הפסח, שלא כדרשת חז"ל שהמצוה היא רק בלילה הראשון. וכדי לעקור דברי ההבל שלהם, היו צדיקים שנהגו לא לאכול כלל מצות בשאר ימי הפסח!

מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

עילאי זצ"ל, שלא לאכול מצה בכל ימי הפסח מלבד הכזיתים בליל הראשון ('תהלה למשה'). והרה"ק רבי צבי הירש מליסקא זצ"ל היה לוחם הרבה בעבור מנהג קדוש זה, ולא הלך לסדר קידושין רק אם החתן הבטיח שיקבל עליו מנהג זה שלא לאכול מצות בימי הפסח ('דרכי הישר והטוב'). ואכן בהשפעתו הושרש מנהג זה אצל כמה מתלמידיו, ביניהם הרה"ק רבי ישעי' מקרעסטיר זצ"ל והרה"ק רבי נפתלי הירצקא מראצפערט זצ"ל והגאון רבי פישל סופר אב"ד נאנאש זצ"ל.

והיו צדיקים, שאף שנמנעו מלאכול מצה בחול המועד, בסעודות של יו"ט ושבת היו אוכלים מצה כדי לקיים סעודת שבת ויו"ט בפת, וכך נהג הגאון רבי דוד דייטש זצ"ל מאונגוואר.

מנהג צדיקים ובני עליה

בספר 'פתחא זוטא' (ברכה"פ סי' יג) מבאר מנהג צדיקים שלא לאכול מצה רק בליל הראשון, שהוא כדברי הזוהר הק' שמצה הוא 'מיכלא דאסוותא', מאכל שמרפא את החולה, וממילא סתם אנשים צריכים לאכול מצה ז' ימים כדי שיהיו להם רפואה לנפשם,

המנהג אצל כמה מצדיקי הדורות שלא לאכול מצה כל ימי הפסח מלבד הכזיתים שחייבים מן התורה, וכבר מוזכר ב'שערי תשובה' (סי' תס) שיש מחמירים שאין אוכלים מצה כלל אחר ליל הראשון רק אוכלים שאר מיני מעדנים ותבשילים. ובספר 'שולחן מלכים' כתב הטעם על פי דברי האריז"ל שאמר שהנזהר ממשוהו חמץ מובטח לו שלא יחטא כל השנה, לכן צריך האדם לשמור עצמו מכל מה דאפשר, ובאכילת מצה של מצוה שולח הקב"ה מלאכים שישמרו שלא יבואו המצות לידי חימוץ, אבל במצת רשות אין מלאך השומר שלא יבוא לידי חימוץ.

עוד טעם כתוב בספר 'סגולות ישראל' (ערך מ אות פג), כי מנהג הקראים היה לברך על אכילת מצה כל שבעת ימי הפסח ולא דרשו דרשת חז"ל שהמצוה היא רק בליל הראשון ובשאר ימי הפסח אין אכילת מצה אלא רשות, וכדי לעקור דברי ההבל שלהם נהגו שלא לאכול כלל מצות בשאר ימי הפסח.

אצל אדמו"רי הונגריה

כך היה נוהג הרה"ק הי"ש מח"ס 'מה' זצ"ל וחתנו הארי דבי

ויש להסמיך כאן עובדא מהבעש"ט הק' זי"ע, שפעם אחת לקח עמו תלמידי החבריא הקדושה בעגלה לנסוע, ועמד בבית אחד, ואמר להם הבעש"ט: בואו וראו איך יהודי אופה מצות מצוה. ועמדו אצל בית אחד, והבעש"ט הסתכל עם תלמידי בחלון, וראו איך כפרי אחד עם אשתו לשו עיסה בעסק גדול, והעריכו ורידדו העיסה למצות ונטפה זיעה על פניהם, וכשגמרו העריכה הניחו המצות על המיטה ואמר לאשתו, עתה אלך להסיק התנור.

והם ראו כן תמהו, ולא האמינו למראה עיניהם שרבים יראה להם אפיית מצות מצוה כזו, שהיא לדעתם חמץ, על ידי ששוהה זמן ארוך בלי עסק. הבעש"ט הבין פליאתם ונטל ידיו הקדושים והעביר אותם נגד עיניהם, ונתגלה להם מחזה נפלא, איך מלאכי מעלה יורדים מן השמים וסוככים באברתם ומכים בכנפיהם על המצות, כדי שלא יבוא ליד חימוץ עד שתגמר הסקת התנור. והסביר להם הבעש"ט, שבשמים ראו תמימותו של היהודי הזה, איך שהוא חרד לקיים מצות מצוה בתמימות גדולה, אבל כיון שהוא איש פשוט ואינו יודע שיש איסור בשהיית המצות, ע"כ מן השמים חסו עליו שלא ישל ח"ו באיסור חמץ, ושלחו מלאכים אליו לשמור המצות.

להארות והערות ניתן לפנות למכון "המנהג"
במייל: hamenhog@gmail.com

אבל צדיקים די להם באכילת מצה לילה הראשון. ותואמים הדברים למה שאמר הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זצ"ל שהוא מנהג רק לצדיקים ובני עלייה.

בחצרות החסידים

אבל רוב צדיקי וגדולי ישראל ערערו על מנהג זה ואכלו מצה כל ז' ימי הפסח, וכמו שכותב הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנז זצ"ל ("שו"ת דברי חיים" תשובות נוספות סי' ד), שיש במנהג זה משום ביטול שמחת יו"ט כשלא יאכל מצה בשבעת הימים, וכן אמר המהר"ם א"ש מאונגוואר זצ"ל שלא ימנע עצמו משמחת יו"ט אלא יאכל מצה בכל ימי הפסח. וכן בעל ה'דרכי תשובה' כותב כי מלבד מה שפוגמים בכבוד חול המועד פוגמים גם בסעודת שבת ויו"ט שאין אוכלים בה פת.

וכן בספרי החסידות כתוב גודל העניין באכילת מצה מחמת חביבות מצוה, ושזה גורם לקדושה לאדם ומביא להשפעות ברוחניות ובגשמיות, ונתפשט כן ברוב תפוצות ישראל מימות קדם שאכלו מצה כל שבעת ימי הפסח בכל סעודות החג מדי יום ביומו, מחמת חביבות מצות מצוה, ולא רק בליל הסדר. וכן כתב המדרש הקדמון 'ילקוט מעין גנים' (פר' בא פ"ב אות רחצ) שתהיה חביבה עליך מצות מצוה כל שבעה ימים אפילו שאין בה חיוב.

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מותר לספר לראש ישיבה שאחד מתלמידי רצה לעבור לישיבה אחרת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בידו מסיבות שונות, כתב בבאר מים חיים שאין לבני העיר האחרת לגלות דבר זה לאחד מבני העיר הראשונה, ואף אם כבר התגלה הדבר בפני רבים, משום שכל אחד מאנשי העיר הראשונה יתרעם על דבר זה, כיון שאין זה כבוד להם שרבים רצה לעזובם, וזה נקרא רכילות".

ודוגמה נוספת, אקטואלית ונפוצה מאוד: "וכן בחור ישיבה שרצה לעבור לישיבה אחרת [מחמת חסרונות שיש בראשונה] ולא התקבל, יש שכתב (שו"ת לחפץ בחיים ח"א סי' לז) שיש בזה משום רכילות על הישיבה הראשונה שרצה לעבור ממנה, ועל כן אסור לספר זאת לראש הישיבה של הישיבה הראשונה [אם יתרעם עליו, וכן לבחורים שבה שיתרעמו עליו], אפילו אם הדבר ידוע בישיבה הראשונה".

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי (כלל ב סעיף ג) מכריע ה'חפץ חיים' כפי הדעות הסוברות שאיסור רכילות קיים גם כאשר הדברים כבר נאמרו 'באפי תלתא' ויש להם פרסום.

ובהמשך דבריו מביא דוגמאות מעשיות הנובעות מהכרעה זו: "ולפי זה, אם שותף אחד רצה להסתלק בנדון העסק שלו משותפו, כי חשב שאחרים ישתתפו עמו, ולבסוף לא עלתה בידו (וכן בכהאי גוונא חתן מהשדוך שלו), אסור לגלות דבר זה להשותף הראשון שלו, אף דכבר נשמע דבר זה באפי תלתא או יותר... דוודאי ינקוט ליה בלבו על שותפו על דבר זה שרצה להסתלק מאתו...".

ב'ביאורים ומוספים' של 'דרשו' מביאים לכך דוגמאות נוספות מחיי היום יום: "וכן לגבי רב שרצה לעבור לעיר אחרת ולא עלתה

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כיצד 'שיכנע' החידושי הרי"ם את בנו שהיה בסכנת חיים לקום מחוליו?

יבמות דף מא

מדברי סופרים

דבר מעניין בעניין "ובחרת בחיים", מביא בספר "עבד המלך" כאן (לר' שמואל הומינר זצ"ל), שהרב הצדיק ר' אברהם מרדכי בנו של החידושי הרי"ם חלה בצעירותו במחלה קשה והרופאים אמרו שהוא מסוכן מאד ואין רואים שום תרופה למחלתו, החידושי הרי"ם ניגש לבנו ולחש לו באזניו, "תדע שמצוה על האדם שירצה לחיות בעולם ויש דעה בין המחברים שזה בכלל המצוה "ובחרת בחיים" ואני מקוה שתרצה לחיות ותוליד בן זכר טוב.

לשמע הדברים האלו התאמץ רבי אברהם מרדכי וישב על מיטתו ואמר "רבונו של עולם תן לי במתנה עוד שנות חיים ותזכני להוליד בן זכר ואקרא את שמו יהודה ואקיים מה שנאמר הפעם אודה את השם".

השי"ת הקים אותו מחוליו ובאותה שנה נולד לו בן הוא האדמו"ר מגור הגאון הקדוש רבי יהודה אריה לייב בעל המחבר "שפת אמת".

(קב ונקי)

רבינו יונה ב"שערי תשובה" (שער ג אות י"ז) כתב: "ודע כי המעלות העליונות נמסרו במצות עשה, כמו מעלת הבחירה, שנאמר "ובחרת בחיים". וע"פ דבריו כתב החרדים (פרק ט') שבכל עת שמזדמן לפני האדם איסור או ספק איסור והוא פורש, מקיים מצות עשה זו.

ומביא החרדים מיד את הר"ן (בסוף פ"ק דקדושין) שכתב שכשאומרת הגמרא "ספיקא דאורייתא לחומרא", היינו שמדבר תורה הוא שצריך להחמיר ולא מדברי סופרים, וכתב שכן דעת רש"י, ודלא כהרמב"ם דהוי לחומרא מדברי סופרים. ובביאור דבריו שהביא את דברי הר"ן אחרי שהביא את דברי ה"שערי תשובה", נראה שלמד שלפי ה"שערי תשובה" הדין דאורייתא שצריך להחמיר בספיקות נובע מחמת מצות עשה של "ובחרת בחיים". ומביא שם מה שכתב בתשובות הר"ן (סי' ע"ט) "שאפילו בעסקי העולם כל משכיל בוחר לנפשו הדרך היותר בטוח והמשומר מכל נזק ומכשול ואפילו באפשר רחוק, ועל אחת כמה וכמה שיש לנו לעשות כן בדרכי התורה והמצות שהן כבשונו של עולם".

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

4

מי יודע? המבצע הגדול

שלם 99 ₪

וקבל את ארבעת הספרים במבצע הגדול
+ משלוח עד הבית חינם

ניתן להזמין בעמדות נדרים פלוס, או במשרדי דרשו 02-5609000

שיטת רבנו תם בנוגע לחוטי ציצית שנקרעו או שנחתכו

ו'נותרו בשלימותם', פירושו, שבחלק של הקשרים והכריכות ובחלק של החוטים הפרודים יחד, נותר אורך של שנים עשר 'גודלים' (ראה במקורות). ולדעת החזון איש - די באורך של שמונה גודלים, משום שארבעת הגודלים הנוספים הנדרשים, הם רק משום 'נוי מצוה', והציצית אינה נפסלת בהעדרם.

[שו"ע יב, א, משנ"ב ט-י, וביה"ל ד"ה ונוהגין; וראה עוד שם ד"ה ולרבנו; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

שיטת רבנו תם בנוגע לחוטי ציצית שנקרעו, או שנחתכו, לאחר קשירתם בבגד, היא - שאם שנים מתוך ארבעת החוטים שבכל כנף נותרו בשלימותם, ובשני החוטים האחרים נותר כדי עניבה באחד מצידי הקשר, הציצית כשרה. ומאחר ולא ניתן לזהות כל חוט בפני עצמו משני צידי הקשר, הציצית כשרה בפועל רק כאשר ששה מתוך שמונת ראשי החוטים נותרו בשלימותם.

ההלכה למעשה בדין חוטי ציצית שנקרעו - כמה צריך שישאר כדי להכשיר את הציצית?

אם ניתן למצוא בקלות ציצית אחרת, יש להחמיר כשיטת רבנו תם. ולדעת הרמ"א - יש להחמיר כשיטת רבנו תם. ואם חוטי הציצית נקרעו באופן הפסול גם לדעת הרא"ש - יש לפשוט את בגד הציצית לאלתר; ואף אם יכול לתקן את החוטים, לא יתקנם בעודו לבוש בבגד הציצית.

[שו"ע יב, א, ומשנ"ב יג]

כפי שלמדנו, הרא"ש חולק על שיטת רבנו תם הנ"ל, ולדעתו, אם חוטי הציצית נקרעו, או נחתכו, לאחר קשירתם בבגד, די בכך שבכל אחד מארבעת החוטים שבכל כנף נותר 'כדי עניבה'. וההלכה למעשה בדין זה: לדעת השולחן ערוך, הלכה כשיטת הרא"ש, ואף ציצית שכל ראשי החוטים נקרעו ממנה ונותר רק 'כדי עניבה' בארבעת ראשי החוטים שבאחד מצידי הקשר, ניתן ללובשה ולברך עליה, למרות שלדעת רבנו תם היא פסולה. אולם,

היכן צריך שישאר 'כדי עניבה' על מנת להכשיר את הציצית?

של הקשרים והכריכות, המכונה 'גְדִיל', אך ראה במקורות בנוגע למיקום המדויק בתוך שטח הגדיל. ולהלכה, יש להחמיר כדעת רש"י. ובמקרה שלא ניתן להשיג כלל ציצית אחרת, ניתן ללובש ציצית הכשרה רק לדעת ר"י, אך אין לברך עליה, וכן אסור לצאת עמה בשבת לרשות הרבים.

[שו"ע יב, ג, ומשנ"ב יג; וראה עוד שם, וראה ביה"ל ד"ה יש; וראה גם תקציר לאתמול]

כאמור, אם באחד החוטים שבציצית לא נותר שיעור 'כדי עניבה' אפילו באחד מצידי הקשר, הציצית פסולה לכל הדעות. ונחלקו הראשונים בנוגע למיקומו של שיעור זה: לדעת רש"י - הכוונה לחלק של החוטים הפרודים, המכונה 'ענף', והיינו, שבמקום שבו נפרדים החוטים לאחר הקשרים והכריכות, צריך שישאר כדי עניבה. ולדעת ר"י - די בכך שנותר כדי עניבה בחלק

* שיטת הרא"ש בנוגע לחוטי ציצית שנקרעו, או שנחתכו, לאחר קשירתם בבגד, היא - שאם בכל אחד מארבעת החוטים שבכל כנף נותר 'כדי עניבה', הציצית כשרה. וכדי עניבה, פירושו, שנשאר באורך כל אחד מהחוטים שנקרעו, כדי כריכת כל החוטים שנקרעו יחד; ושיעור זה, הוא, אינו עולה על שני 'אגודלים', (4-5 ס"מ, לשיטות השונות).

* חוט המיועד לציצית שנקרע באופן הפוסל אותו לציצית, וקשרו את שני חלקיו בקשר חזק - נדון כאילו לא נקרע מעולם, וניתן לקושרו בבגד הציצית.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

סדר קריאת התורה בשנה שחלים בה שתי שבתות של חנוכה

חל אף הוא בשבת, וישנן אפוא שתי שבתות של חנוכה - קוראים בשבת הראשונה את ההפטרה הנ"ל, ובשבת השניה, קוראים להפטרה בספר מלכים, את סיכום מעשה כלי הנחושת והזהב לבית המקדש, שביניהם עשר מנורות הזהב שניצבו בהיכל לצד מנורת הזהב המרכזית.

[שו"ע תרפד, ב, ומשנ"ב ה' וז']

בשבת חנוכה, מוציאים שני ספרי תורה: בספר הראשון, קוראים את פרשת השבוע, שהיא בדרך כלל פרשת מקץ, ולפעמים פרשת וישב; ובספר השני, קוראים למפטיר את הקריאה בקרבנות הנשיאים המתאימה ליום זה. ולהפטרה, קוראים בספר זכריה את מחזה הנבואה על מנורת הזהב, שהיא מ'ענינא דיומא' של חנוכה. וכשהיום הראשון של חנוכה חל בשבת, כך שהיום השמיני

הלוח היומי

ט"ז בניסן | רבי שמחה (זיסל) מרדכי ב"ר חזקיהו אברהם ברודא זצ"ל, ר"י חברון ובעל שם דרך

בשנת ב' אלפים מ"ז, אירע מהפיכת סדום ועמורה. (בר"ר)
ביום זה בשנת ג' אלפים ת"ה, נתלה המן בן המדתה האגגי על העץ שהכין למרדכי.

יארצייט:

לוי בן יעקב אבינו ע"ה, נולד ביום זה בשנת בעל אלפים קצ"ה/ו, ונפטר בשנת בעל אלפים של"ב/ג, בו ביום.
תט"ז: רבי אפרים ב"ר יוסף יאברובר הי"ד, אב"ד ווערשנא, בעל בכורות.
תקמ"ג: רבי נהוראי ב"ר יצחק ג'רמון זצ"ל, מתונים, בעל יתר הבז.
תקע"ה: רבי מאיר ב"ר צבי הירש קריסניפולר זצ"ל, בעל יד המאיר.
תשנ"ז: רבי נתן ב"ר יהושע מרדכי אורדמן זצ"ל, ר"י עץ חיים-לונדון ובעל נתן דעת.
תש"ס: רבי שמחה (זיסל) מרדכי ב"ר חזקיהו אברהם ברודא זצ"ל, ר"י חברון ובעל שם דרך.
תשע"ד: רבי דוד ב"ר יהודה אברהמי זצ"ל, משגיח ישי' זיו ישראל ומקור ישראל, בעל בנין עולם.

א' לעומר

החיוב לשמוח ולשמח את בני הבית

כתב החינוך: מצות עשה לשמוח ברגלים שנא' "ושמחת בחגך" והעובר על זה ואינו משמח עצמו ובני ביתו והעניים כפי יכולתו לשם מצות הרגל ביטל עשה זה.

(החינוך מצוה תפח)

טוב לעשות בסעודה איזה דבר לזכר סעודת אסתר שביום הזה נתלה המן.

(משנ"ב סימן תצ)

נשתדל לשמוח ולשמח את בני ביתנו בחג, ונקיים בכך מצות עשה דאורייתא של "ושמחת בחגך"

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il